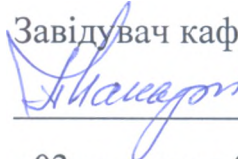

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 Петро МАКАРЕНКО

«03» вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економіка підприємства

(обов'язкова навчальна дисципліна)

Освітньо-професійна програма Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка

спеціальність 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка

галузь знань 14 Електрична інженерія

освітній ступінь бакалавр

Інженерно-технологічний факультет

Полтава

2024-2025 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка підприємства» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка спеціальності 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка.

Мова викладання - державна

Розробник: Петро Макаренко, завідувач кафедри економіка та міжнародні економічні відносини, д.е.н., професор, член-кореспондент НААН

«01» вересня 2024 року

 Петро МАКАРЕНКО

Схвалено на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносини

Протокол від «03» вересня 2024 року №1

Погоджено гарантом освітньої програми

Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка.

«02» вересня 2024 року

 Анатолій СЕМЕНОВ

Схвалено головою ради з якості вищої освіти спеціальності 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка

Протокол від «02» вересня 2024 року № 1

 Юлія БАСОВА

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма 141EE6д_2022
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів навчальної дисципліни	3
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (обов'язкова, вибіркова)	обов'язкова
Рік навчання (шифр, курс)	2
Семестр	4
Лекції, годин	16
Практичні, (семінарські), годин у тому числі індивідуальні завдання (годин)	14
Самостійна робота, годин	60
Вид підсумкового контролю	залік

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Сформувати у здобувачів вищої освіти сучасне економічне мислення, володіння системою спеціальних знань й практичних навиків про базові поняття господарської діяльності, змісту її окремих напрямків та системи оціночних показників для розв'язання завдань економічного управління на рівні підприємства в тому числі галузі електроенергетики, електротехніки та електромеханіки.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Перелік дисциплін, які передують її вивченню: «Вища математика».

4. Компетентності:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК6. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК9. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Фахові компетентності (ФК):

ФК9. Усвідомлення необхідності підвищення ефективності електроенергетичного, електротехнічного та електромеханічного устаткування.

5. Програмні результати навчання / результати навчання

ПРН10. Знаходити необхідну інформацію в науково-технічній літературі, базами даних та інших джерел інформації, оцінювати її релевантність та достовірність.

ПРН13. Розуміти значення традиційної та відновлювальної енергетики для успішного економічного розвитку країни.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПРН10	<p>Знати основні поняття організації і управління енергооб'єктами, використання їх ресурсного потенціалу, витрати на виробництво підприємствами енергетики.</p> <p>Передбачати методичні підходи до вибору інструментарію техніко-економічного обґрунтування господарських рішень.</p> <p>Володіти основними прийомами при розв'язанні завдань оцінки економічної ефективності, визначення капітальних вкладень (інвестування) в об'єкти енергетики.</p> <p>Вміти знаходити зазначену економічну інформацію в науково-технічній літературі, базах даних та інших джерелах інформації, оцінювати її релевантність та достовірність.</p>
ПРН13	<p>Знати сучасні тенденції розвитку енергетики в світі та Україні, джерела відновлювальної енергетики та їх енергоефективність.</p> <p>Вміти застосовувати знання для стимулювання виробництва відновлювальної енергетики за допомогою «зелених» тарифів та інших організаційно-економічних механізмів (податкові та митні пільги) розвитку країни.</p>

6. Методи навчання і викладання:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності
  - словесні методи: лекція, розповідь, пояснення;
  - наочні методи: ілюстрування, демонстрування, спостереження;
  - практичні методи: вправи, практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, підготовка реферату, доповіді).
2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності
  - методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду.
3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання
  - інтерактивні методи навчання: дискусії, диспути, дебати; розроблення презентацій;
  - комп'ютерні, мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання.
4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:
  - методи усного контролю: опитування; бесіда; доповідь;
  - методи письмового контролю: контрольна робота; самостійна робота.

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Економічна наука про підприємство та основи підприємництва.

Предмет і метод економічної науки про підприємство. Мета і основні напрями діяльності підприємства, сутність підприємства як господарського суб'єкта. Основні риси підприємства. Види підприємств у відповідності з чинним законодавством України. Класифікація підприємств в залежності від масштабів виробництва та за економічним значенням.

Загальні питання організації та управління енергооб'єктами. Підприємства галузі енергетики та їх особливості.

Сутність підприємництва, функції, умови, ознаки та причини. Форми і типи підприємницької діяльності.

Тема 2. Основний капітал підприємства в енергетиці.

Економічна сутність, класифікація і структура основного капіталу. Зміст нематеріальних і довгострокових фінансових активів. Методи оцінки основних фондів. Зношення і відтворення основних фондів. Амортизація основних фондів. Інтенсифікація і показник використання основних фондів. Виробнича потужність підприємства галузі енергетики. Відтворення основних фондів.

Тема 3. Оборотний капітал підприємства в енергетиці.

Склад, структура та кругообіг оборотного капіталу підприємств енергетики. Нормування обігових коштів. Показники оборотності обігових коштів. Напрямки прискорення оборотності обігових коштів.

Тема 4. Трудові ресурси підприємства в енергетиці.

Поняття трудових ресурсів. Класифікація та характеристика кадрів (персоналу) підприємства галузі енергетики. Підготовка і перепідготовка кадрів. Розрахунки чисельності працівників. Продуктивність праці і резерви її підвищення. Визначення заробітної плати. Генеральна, галузева угоди, колективний договір.

Тема 5. Витрати виробництва та собівартості продукції підприємства в енергетиці.

Поняття про собівартість енергетичної продукції. Характеристика кошторису витрат в енергетиці. Групування витрат на виробництво енергії за статтями калькуляції. Класифікація статей калькуляції. Особливості формування собівартості енергії по ТЕС, котельнях, АЕС та в транспортних енергосистемах. Розрахунок нормативних витрат електроенергії підприємствами теплоенергетики. Методи обліку та калькулювання фактичної собівартості виробництва енергії на ТЕЦ. Шляхи зниження собівартості енергетичної продукції.

Тема 6. Техніко-економічне обґрунтування господарських заходів підприємств в енергетиці.

Поняття про ефект та ефективність. Методичні підходи до вибору інструментарію техніко-економічного обґрунтування господарських рішень. Показники економічної ефективності. Визначення економічної ефективності капітальних вкладень (інвестування) в об'єкти енергетики.

Тема 7. Економічний потенціал розвитку підприємств «зеленої» енергетики.

Сучасні тенденції розвитку світової енергетики. Зелена енергетика та її технології. Розвиток відновлюваної енергетики в Європейському Союзі. Енергоефективність та відновлювальні джерела енергії: практика ЄС. Сучасні тенденції і потенціал розвитку «зеленої» енергетики в Україні.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	Денна форма навчання 141ЕЕбд 2022			
	усього	у тому числі		
лекції		практичні (семінарські)	самостійна робота	
Тема 1. Економічна наука про підприємство та основи підприємництва.	18	4	2	12
Тема 2. Основний капітал підприємства в енергетиці.	12	2	2	8
Тема 3. Оборотний капітал підприємства в енергетиці.	12	2	2	8
Тема 4. Трудові ресурси підприємства в енергетиці.	12	2	2	8
Тема 5. Витрати виробництва та собівартості продукції підприємства в енергетиці.	12	2	2	8
Тема 6. Техніко-економічне обґрунтування господарських заходів підприємств в енергетиці.	12	2	2	8
Тема 7. Економічний потенціал розвитку підприємств «зеленої» енергетики.	12	2	2	8
Разом	90	16	14	60

8. Теми практичних занять

Назви тем	Кількість годин денна форма 141ЕЕбд 2022
Тема 1. Економічна наука про підприємство та основи підприємництва.	2
Тема 2. Основний капітал підприємства в енергетиці.	2
Тема 3. Оборотний капітал підприємства в енергетиці.	2
Тема 4. Трудові ресурси підприємства в енергетиці.	2
Тема 5. Витрати виробництва та собівартості продукції підприємства в енергетиці.	2
Тема 6. Техніко-економічне обґрунтування господарських заходів підприємств в енергетиці.	2
Тема 7. Економічний потенціал розвитку підприємств «зеленої» енергетики.	2
Разом	14

9. Теми самостійної роботи

Назви тем	Кількість годин денна форма 141ЕЕбд 2022
Тема 1. Економічна наука про підприємство та основи підприємництва.	12
Тема 2. Основний капітал підприємства в енергетиці.	8
Тема 3. Оборотний капітал підприємства в енергетиці.	8
Тема 4. Трудові ресурси підприємства в енергетиці.	8
Тема 5. Витрати виробництва та собівартості продукції підприємства в енергетиці.	8

Тема 6. Техніко-економічне обґрунтування господарських заходів підприємств в енергетиці.	8
Тема 7. Економічний потенціал розвитку підприємств «зеленої» енергетики.	8
Разом	60

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувача вищої має сприяти закріпленню теоретичного матеріалу та практичних навичок. Цей вид роботи реалізується шляхом самостійного використання недоопрацьованих завдань в аудиторії та підготовки до тестування

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання / результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання / результатів навчання
ПРН10. Знаходити необхідну інформацію в науково-технічній літературі, базами даних та інших джерел інформації, оцінювати її релевантність та достовірність. ПРН13. Розуміти значення традиційної та відновлювальної енергетики для успішного економічного розвитку країни.	Виконання вправ на практичних заняттях і поточне опитування виконання завдань самостійної роботи, розв'язування задач і онлайн тестів.

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання.

Поточний контроль здійснюється на практичних заняттях впродовж семестру. Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти-залік.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назви тем	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	практичні заняття		самостійна робота		
	виконання вправ	опитування	розв'язування задач	розв'язування тестів	
Тема 1. Економічна наука про підприємство та основи підприємництва.	7	3	-	3	13
Тема 2. Основний капітал підприємства в енергетиці.	7	3	2	3	15
Тема 3. Оборотний капітал підприємства в енергетиці.	7	3	2	3	15
Тема 4. Трудові ресурси підприємства в енергетиці.	7	3	2	3	15

Тема 5. Витрати виробництва та собівартості продукції підприємства в енергетиці.	7	3	2	2	14
Тема 6. Техніко-економічне обґрунтування господарських заходів підприємств в енергетиці.	7	3	2	2	14
Тема 7. Економічний потенціал розвитку підприємств «зеленої» енергетики.	7	3	2	2	14
Разом	49	21	12	18	100

Шкала і критерії оцінювання

Оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
6 балів	здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє матеріалом, правильно вирішив усі завдання. Відповідь характеризує уміння виявляти та розв'язувати проблему, інтегрувати знання, повністю відображає визначені результати навчання;
5 балів	здобувач вищої освіти достатньо володіє матеріалом, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому окремі несуттєві неточності та помилки. Правильно вирішив більшість завдань та демонструє досягнення більшої частини запланованих результатів навчання;
4 бали	здобувач вищої освіти в цілому володіє матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань та демонструє досягнення половини запланованих результатів навчання;
3 бали	здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість завдань частково забезпечивши відображення запланованих результатів навчання;
2 бали	здобувач вищої освіти частково володіє матеріалом, але не в змозі викласти зміст основних показників і висновків, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі завдання, частково забезпечивши відображення запланованих результатів навчання;
0 балів	здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст основних показників, не вирішив запропонованих завдань, що не дає можливості оцінити формування компетентностей та досягнення програмних результатів

Шкала та критерії оцінювання опитування на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
3 бали	відповіді правильні, обґрунтовані, здобувач вищої освіти добре володіє матеріалом, який розглядається, відповідь характеризує уміння виявляти та розв'язувати проблему, інтегрувати знання та повністю відображає визначені результати навчання;

2 бали	здобувач вищої освіти в цілому орієнтується у проблемі, яка розглядається, відповіді містять певні помилки та неточності та частково відображають визначені результати навчання;
1 бал	здобувач вищої освіти в цілому орієнтується у проблемі, яка розглядається, але відповіді поверхові та містять багато помилок або неточностей;
0 балів	здобувач вищої освіти не готовий до відповіді або відповіді невірні та не відображають визначені результати навчання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Шкала та критерії оцінювання онлайн-тестів

Відповідно до Схеми нарахування балів кожний тематичний онлайн-тест має наступну кількість питань:

T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7
30	30	30	30	20	20	20

Кількість балів	Критерії оцінювання
0,1	Правильна відповідь
0 балів	Неправильна відповідь

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
2 бали	здобувач вищої освіти виконав вірно 80 % і більше заявлених завдань самостійної роботи. Показав всебічні, систематичні. Глибокі знання матеріалу теми, до якої відноситься дане завдання. Задачі вирішені без помилок, послідовно, описана кожна дія та зроблено загальний висновок. Що свідчить про набуті знання та навички освоєння теоретичного та практичного матеріалу в аудиторії, що дає можливість зробити висновки про належний рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання
1 бал	здобувач вищої освіти виконав вірно 50 - 79 % усіх заявлених завдань самостійної роботи. При рішенні задач зроблено помилки в математичних розрахунках. Задачі вирішені без помилок, що свідчить про задовільний рівень набутих знань й навички набуті в ході освоєння дисципліни, що дає можливість зробити висновки про задовільний рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання
0 балів	здобувач вищої освіти не володіє матеріалом і не виконав до 50 % завдань, що свідчить про відсутність теоретичної та практичної підготовки матеріалу курсу, виявлено суттєві труднощі та здійснено принципові помилки при рішенні задач, що дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання

Відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті

https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya_2023.pdf

Залік із навчальної дисципліни виставляється переважно на останньому тижні теоретичного навчання за результатами поточного контролю та набраних упродовж семестру здобувачем вищої освіти

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено під час реалізації навчальної дисципліни

Мультимедійний проектор, мережа Wi-Fi, платформа MS Windows 10 Pro, Windows 10 Edu, Office365(10000 ліцензія для студентів), Internet – браузер, Електронна бібліотека ПДАУ, Електронний репозитарій ПДАУ.

13. Політика навчальної дисципліни

– *щодо термінів виконання та перескладання*: усі завдання, передбачені робочою програмою вивчення навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на 25 % нижче за одержаний бал. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття й отримує 0 балів.

– *щодо академічної доброчесності*: здобувач вищої освіти повинен дотримуватися Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерел інформації. Під час роботи над завданням не допустимо порушення академічної доброчесності : при використанні Інтернет-ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати використане джерело. Всі локальні нормативно-правові документи щодо академічної доброчесності наведені на сторінці *Академічна доброчесність* <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

– *щодо відвідування занять*: Навчання здобувачів вищої освіти, що передбачає проведення навчальних занять згідно розкладу упродовж навчального року передбачає їх безпосередню участь в освітньому процесі. Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача в АСУ ПДАУ.

– *щодо зарахування результатів неформальної/інформальної освіти*: на здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед опануванням даної освітньої

компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Здобувач вищої освіти може скористатись курсами, наведеними нижче, які можуть бути до зазначених тем навчальної дисципліни:

Назва теми	Навчальна платформа	Назва курсу	Посилання на курс
Тема 1. Економічна наука про підприємство та основи підприємництва.	Prometheus	Як почати власну справу в часи невизначеності: покроковий гайд від ТОП підприємців України	https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+SYOBTU101+2023_T1
Тема 2. Основний капітал підприємства в енергетиці	Prometheus	Оцінка шкоди довкіллю від російської агресії	https://prometheus.org.ua/course/course-v1:ANTS+EDA101+2023_T1
Тема 6. Техніко-економічне обґрунтування господарських заходів підприємств в енергетиці	Prometheus	Основи фінансів та інвестицій	https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+FIN101+2020_T2

– *щодо оскарження результатів оцінювання*: після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач вищої освіти має правом звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставою для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та /або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання.

Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Організація і порядок оскарження результатів оцінювання навчання здобувачів вищої освіти ПДАУ регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.

https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproatestaciyu1608_sayt.pdf.

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Скловська Є.Г., Сердюк Б.М., Бахмачук С.В., Шевченко Т.Є. Економіка енергетики: підручник; НТУУ «КПІ», Київ: Каравела, 2024. 492 с.
2. Мельник Л.Г., Корінцева О.І, Сотник І.М. економіка енергетики. Навч. посіб. К.: Університетська книга, 2023. 240 с.
3. Економіка підприємства Підручник [За загальною ред. д.е.н., професора Л.Г. Мельника Київ: Університетська книга, 2024. 874 с.]
4. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.
5. Лисак І.О., Андрєєва Л.О., Болтянська Л.О. Економіка підприємства: навчальний посібник Мелітополь: Люкс, 2020. 272 с.
6. Економіка підприємства [Текст]: підручник / за заг. ред. Л. Г. Ліпич. – Луцьк : Вежа-Друк, 2021. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). 768 с.
7. Шарко М.В., Мешкова-Кравченко О.М., Радкевич О.М. Економіка підприємства: навчальний посібник. Херсонський національний технічний університет (ХНТУ), 2024. 436 с.
8. Яркіна Н. М. Економіка підприємства: навч. посіб. 2-ге вид. перероб. та допов.. Київ: Ліра-К, 2020. 596 с.
9. Економіка підприємства : навч. посіб. / [Л.С. Шевченко, О.С. Марченко, О.А. Гриценко та ін.]; за заг. ред. Л.С. Шевченко. 3-тє вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2021. 212 с.
10. Відновлювані джерела енергії / За заг. ред. С.О. Кудрі. Київ: Інститут відновлюваної енергетики НАНУ, 2020. 392 с.

Допоміжні

1. Андрійчук В. Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу: підруч. К.: КНЕУ, 2013. 779 с.
2. Дмитрієв І.А., Шевченко І.Ю. Економіка підприємства: навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів. Харків: ХНАДУ, 2018. 292 с.
3. Яковлев А.І., Ларка Л.С. Економіка підприємства: магістерський курс. навч. посібник. Харків, Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т. 2018. 515 с. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/35864> .
4. Ляшенко А.Х., Корбутяк А.Г., Сокровольська Н.Я., Юрій Е.О. Оцінка вартості підприємства: навчальний посібник Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 180 с. URL: https://drive.google.com/open?id=172hn98ohMp_0aMxSDYN9XGzWeTyiL8k7
5. Ковальчук Н.О., Федішин М.П., Жаворонок А.В., Абрамова А.С. Управління фінансовою санацією підприємства: навчальний посібник. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. 2019. 231 с. URL: https://drive.google.com/open?id=1O9MqpU9zLP7t9z_Qq8lsRwTQ0hUyHsRx
6. Кулик Т.П. Організація, планування і управління виробництвом : навч. посіб. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. 232 с.
7. Кузьмин В.М. Економіка підприємства: навч. посібник. 2-е вид, перероб. та доп. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2016. 195 с.

8. Мазур Н.А., Семенець І.В., Лопашук І.А. Економіка торговельного підприємства: навч. посібник. Чернівці: Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 192 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1OGJ7-yPW5TV2cAAZDkбpсpZaaOU9ytIT/view>

9. Храмов В.О., Ботрук А.П. основи управління персоналом: навч. метод. посібн. К.: МАУП, 2011. 109 с.

10. Фролов В.П. Адаптація системи мотивації праці до умов ринку. Фінаси України. № 5. 2011. С. 10.

11. Оплата праці в сільськогосподарському виробництві. О.А. Аврамчук, О.Д. Балан, В.В., Вітвіцький, Ю.Я. Лузан, В.В. Павленко, О.В. Шкільов. К.: Центр «Агропромпраця». 2009. 464 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua>.

2. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

3. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: www.kmu.gov.ua.

4. Офіційний веб-сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.

5. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>.

6. Офіційний веб-сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua>.

7. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua.

8. Веб-сайт наукової бібліотеки ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». URL: <http://lib.pu.if.ua>.

9. Веб-сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.

10. Офіційний сайт Українського центру економічних і політичних досліджень ім. Разумкова. URL: <http://razumkov.org.ua>.

11. Портал для підприємців. URL: <https://sme.gov.ua>.

12. Мережа бізнес-інформації. URL: <https://bin.ua>.

13. Господарський кодекс України від 16.01.2003. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

14. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів, затверджені наказом Міністерства Фінансів України № 1315 від 29.12.2006 р. URL: www.rada.gov.ua.

15. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

16. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 7 лютого 2013 р. № 73. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

17. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 р. № 92. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>

18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи» затверджене наказом Міністерства Фінансів України від 18.11.2005 р. № 790. URL: www.rada.gov.ua.

19. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Типового положення з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств” № 630 (630-2002-п) від 16.05.2002). URL: <http://uazakon.com/big/text1406/pg1.htm>.